

20
anys de

CORRELLENGUA

1996 - 2016

Idees per portar el Correllengua a les aules

Un projecte de:

Coordinadora d'Associacions per la Llengua catalana (CAL)

C. de Muntadas, 24-26 baixos

08014 Barcelona

Països Catalans

Telèfon: 93 415 90 02

A/e: cal@cal.cat

Portada: Estudi Roser Capdevila

Descàrrega del dossier a:

<http://www.cal.cat/projecte/correllengua-2016/>

Març de 2016

CORRE LLENGUA CULTURA LLIBERTAT

2016

CAL
20 ANYS
cal.cat

Tenim el plaer de presentar el recull d'activitats didàctiques del Correllengua 2016. Aquest document té per objectiu oferir un seguit de propostes lingüístiques per treballar la figura i l'obra del personatge a qui es dedicarà el Correllengua d'enguany, l'escriptora i periodista Montserrat Roig. A més, conté altres idees per treballar l'estima per la llengua dins i fora de l'aula.

Els materials estan dividits per nivells educatius: infantil, primària, 1r cicle d'ESO, i 2n cicle d'ESO i batxillerat. En cada cas, es presenta un ventall de propostes adequades a les edats dels alumnes. Hi trobareu des de jocs lingüístics i contes per als més menuts fins a propostes de xerrades, exposicions, treballs de recerca i debats per als més grans. Les activitats poden formar part de les programacions de llengua i literatura catalana, de ciències socials i d'història.

Des de la CAL oferim gratuïtament diversos materials de suport d'aquestes activitats amb l'objectiu de facilitar la feina dels docents. Així mateix, ens posem a disposició per assessorar i acompanyar en tot allò que sigui necessari.

En cas que decidiu utilitzar aquests materials, agrairem que ens ho comuniqueu. Ens agradarà conèixer les vostres experiències i afegir el vostre centre al [Mapa del Correllengua](#)!

El Correllengua és la mobilització per la llengua i la cultura més important del país. Des d'una aposta lúdica, festiva, participativa i transversal, des del 1996 se celebra arreu dels territoris de parla catalana. Gràcies a la implicació de moltes entitats i col·lectius, i a la participació de milers de persones, cada any s'organitzen centenars d'actes en el marc del Correllengua. La CAL és una de les principals entitats que promocionen el moviment.

Trobareu més informació del Correllengua al web de la CAL: <http://www.cal.cat/projecte/correllengua-2016/>

Aquí podeu veure una mostra de les activitats impulsades pels centres educatius durant la darrera edició del Correllengua: <http://bit.ly/1UheHv7>

**Entre tots i totes farem més gran la festa major de la llengua
i la cultura catalanes!**

Els continguts de les activitats es poden consultar a:

www.cal.cat → Correllengua 2016 → Materials

Estem a la vostra disposició per ampliar la informació, orientar-vos en la preparació de les activitats i resoldre qualsevol dubte.

Educació infantil

El/la mestre/a explica la vida i l'obra de Montserrat Roig als més menuts a partir de la biografia de l'autora i d'una imatge seva. A continuació, els alumnes fan un dibuix de Montserrat Roig. Després, poden exposar-los a classe. A continuació s'inclou una proposta de text biogràfic que pot servir de base per a l'explicació:

Montserrat Roig i Fransitorra va néixer a Barcelona el 13 de juny de 1946. La literatura va ser sempre present a casa seva, perquè el seu pare, que era advocat, també era escriptor i estava en contacte amb escriptors d'aquella època.

Montserrat Roig va fer l'ensenyament primari a l'escola de la Divina Pastora, a l'Eixample, barri on va viure sempre. Va estudiar després a l'institut de secundària Montserrat i a l'Escola d'Art Dramàtic Adrià Gual. En aquesta època, Montserrat Roig ja era una bona lectora d'escriptors de prestigi. Va fer la carrera de Filosofia i Lletres a la Universitat de Barcelona.

Les seves primers feines van ser en l'àmbit editorial. Als 22 anys va tenir el seu primer fill. En aquesta època va guanyar els primers premis literaris, com ara el premi Recull. Amb la narració guanyadora d'aquest premi i altres escrits va obtenir el 1970 el premi Víctor Català (*Molta roba i poc sabó... i tan neta que la volen*).

Les obres que va escriure en aquest període parlen de la petita burgesia de l'Eixample barceloní de finals del segle XIX fins als anys setanta del segle XX. Els protagonistes d'aquestes obres són membres de les famílies Ventura-Claret i Miralpeix, que, a més d'aparèixer en els relats del premi Víctor Català, són els personatges de tres novel·les: *Ramona, adéu* (1972), *El temps de les cireres* (1977, Premi Sant Jordi 1976) i *L'hora violeta* (1980). La següent obra, *L'òpera quotidiana* (1982), encara la protagonitza en part una Miralpeix, però a partir d'aquesta època Montserrat Roig va iniciar noves temàtiques amb la novel·la *La veu melódica* (1987) i els contes d'*El cant de la joventut* (1989).

A més d'escriure novel·les, l'autora també va fer de traductora i va conrear altres gèneres, com el teatre (*Reivindicació de la senyora Clito Mestres* i *Digues que m'estimes encara que sigui mentida*) i l'assaig (*L'autèntica història de Catalunya*).

L'any 1977 va publicar *Els catalans als camps nazis*, un document que relata l'horror que van patir milers d'homes i dones catalans empresonats als camps d'extermini alemanys durant la Segona Guerra Mundial (1939-1945).

D'altra banda, Montserrat Roig va treballar a la vegada en l'àmbit del periodisme. Va col·laborar en diaris i revistes, i també a la televisió, on va dirigir i presentar programes d'entrevistes diversos. Les entrevistes periodístiques i televisives van ser recollides en els llibres *Personatges* i *Retrats paral·lels*.

Montserrat Roig va ser una persona militant i compromesa políticament. Al final de la dècada dels anys setanta va ser candidata al Congrés de Diputats pel Partit Socialista Unificat de Catalunya (PSUC), partit que va abandonar uns anys més tard. En aquesta època va tenir el segon fill. La militància política catalanista, esquerrana i feminista té a veure amb els llibres *Los hechiceros de la palabra* (1975), *Rafael Vidiella o l'aventura de la revolució* (1977), *¿Tiempo de mujer?* (1980), *Mujeres en busca de un nuevo humanismo* (1981), o *L'agulla daurada* (1985).

Montserrat Roig va morir el 10 de novembre de 1991, a l'edat de 45 anys. *Un pensament de sal, un pessic de pebre. Dietari obert 1990-1991*, publicat després de la seva mort, recull les seves últimes col·laboracions al diari Avui, que escrivia diàriament, quan ja se li havia diagnosticat el càncer, i fins el dia abans de morir.

L'obra de Montserrat Roig ha estat reeditada continuadament i s'ha traduït a moltes llengües, entre aquestes l'anglès, el francès, l'alemany, el portuguès, l'hongarès, l'italià i l'espanyol, per citar-ne algunes.

Adaptació realitzada per
Xavier Blanch, professor
de l'Escola d'Esriptura
de l'Ateneu Barcelonès

A partir d'un fragment d'alguna obra de Roig que el/la mestre/a llegeix en veu alta, els nens i nenes trien la paraula que els hagi agradat més i en fan un dibuix.

Els nens i nenes pinten el cartell fet per l'Estudi Roser Capdevila amb motiu del vintè aniversari del Correllengua.

Es pot demanar el dibuix en blanc i negre a la CAL
cal@cal.cat / 934159002.

A partir d'un fragment d'alguna obra de Roig que el/la mestre/a llegeix en veu alta, els nens i nenes trien la paraula que els hagi agradat més i en fan un dibuix.

"Els follets cercaparaules" és un conte que presenta el català com a eina de comunicació i de preservació de la identitat col·lectiva, amb l'objectiu de difondre l'ús i l'estima per la llengua entre el més menuts. És una història curta, divertida i creada originalment per a ésser interpretada amb titelles. També es pot representar amb actors o ésser explicada en format conte. La CAL disposa del text original i dels materials per a la representació (contacte: cal@cal.cat; 934159002).

FRAGMENT DEL CONTE "ELS FOLLETS CERCAPARAULES"

Cargols i cargolins, mira quantes paraules que trobo! Cel blau, núvols, ocells, sol... m'han costat tant de trobar que ja ha sortit la lluna. Mira! Una altra paraula, "lluna", i amb la lluna surten els "estels". Què més surt per la nit? Sí, sí, tot això també hi surt, però jo volia dir que de vegades hi ha pobles i llocs on surten ratpenats. Que sabeu què són, els ratpenats? Que aixequin la mà els que sàpiguen què són els ratpenats. Caram, que bé, quants nens i nenes saben què són els ratpenats. I com són els ratpenats? Són rates amb ales i orelles petites molt dretes. I sabeu com dormen? Penjats d'un arbre de cap per avall!"

Aquesta història es pot adaptar al format que convingui. Per exemple, els alumnes més grans poden explicar-la als més petits.

Amb els mateixos protagonistes, també hi ha els contes "El nen i els follets", "La nena i els follets" i "Els follets i les paraules". Tots aquests textos es poden demanar a la CAL.

La CAL disposa del titelles
protagonistes d'aquest conte. Podeu
demanar-los a cal@cal.cat / 934159002.

Construïu entre tots i totes un mural gegant amb la imatge del cartell del Correllengua en curs. Prèviament, el cartell s'ha dividit en 144 fragments de mida DIN A3 que es numeren i es distribueixen entre els alumnes de diferents classes. Cada tros del cartell es treballa dins l'aula de plàstica i els alumnes l'omplen del color pertinent amb diferents materials (paper de seda, plastilina, pintures...). Quan arriba el Correllengua s'uneixen les diferents parts i es construeix, així, el gran mural que presideix els actes de celebració.

Imatge: Escola Jaume I

El trencaclosques dels Països Catalans és un dels recursos més utilitzats en el marc del Correllengua perquè els més petits es diverteixin mentre coneixen la geografia del territori. Consta de 117 peces de 30x30 cm cadascuna, que formen el mapa comarcal del domini lingüístic de la llengua catalana.

La CAL posa a disposició de les escoles aquest recurs (contacte: cal@cal.cat; 934159002).

Mida del trencaclosques muntat: 3,9m x 2,7m

L'escola pot acollir els ambaixadors del Correllengua, els personatges que expliquen als alumnes en què consisteix el Correllengua, anuncien els actes programats i conviden a participar de la festa.

Aquesta figura recorre cada any 12 escoles del barri de Sants de Barcelona i anuncia l'arribada del Correllengua als més menuts.

Podeu veure el vídeo d'aquesta activitat aquí:

<https://www.youtube.com/watch?v=gFbR4aw48yQ>

La CAL posa a disposició un text base per interpretar la figura dels ambaixadors. Podeu demanar-lo a cal@cal.cat / 934159002.